

מה גרם לפוליטיקאי החזק, לשדר הרדיו המפורסם ול

כשלהקת הילדים
שורה 'פריפצ'יק' ו

ולעורך־הדין הבכיר לעמוד בצד ולבכות כמו תינוקות?

מוזיקה היא נתיב
קל לליבו של אדם,
ולהקת הילדים
היהודית 'אם ג'נריישן'
עושה זאת ללא
מאמץ. ילדים נלהבים
פונים אליהם לבקש
חתימות ואנשים
מבוגרים ניגשים
ללחוץ יד, לזרוק
מחמאה מתקתקה,
וליהנות ממעט אבק־
כוכבים בקרבתם •
שרים מהלב, נוגעים
ב'פינטעלע איד'

יהודה ל' צייטלין, ניו־יורק
צילום: אולג גורוביץ ואלי קאהן

ם 'אם ג'נריישן'
'ו'שבת ליכטאלע'

שהילדים החינניים האלה יורדים מהבמה בשיקו או בנייר-יד הם מתקבלים ככוכבים לכל דבר. ילדים נלהבים פונים אליהם לבקש חתימות ואנשים מבוגרים ניגשים ללחוץ יד, לזרוק מחמאה מתקתקת, וליהנות ממעט אבק-כוכבים בקרבתם של ילדי-הפלא בעניבות הפרפר ובחליפות הטוקסידו. מוזיקה היא נתיב קל לליבו של אדם, ולהקת הילדים היהודית 'אם ג'נריישן' עושה זאת ללא מאמץ. הקשישים בקהל? הם בכלל מזילים דמעות מהתרגשות.

"כש'אם ג'נריישן' הופיעו אצלנו ב'טלטון', מספר השליח הרב חיים-נחום קונין, מפיץ מופע-ההתרמה השנתי של חב"ד בקליפורניה, "עמדתי על הבמה מהצד. מימיני היה זאב, אחד הפוליטיקאים החזקים והמשפיעים בחוף המערבי אם לא הבכיר שבהם. הוא יהודי, שאינו שומר שבת, לעת-עתה, אבל עם קשרים חזקים בקהילה היהודית. לשמאלי עמד שדר הרדיו הידוע דניס פרייגר ועורך-הדין מארשל גרוסמן. הילדים שרו 'אויף דעם פריצ'ק' ושלושתם בכו כמו

תינוקות. היית חושב שאלה חסידים היושבים בהתוועדות ב-770. הילדים נגגו ב'פינטעלע איד' שבהם".

המחזות הללו חוזרים ונשנים בהופעות המקלה, ולא רק בלוס-אנג'לס. במסצ'וסטס הקהל ידע את כל המילים לשירם הפופולרי 'שליח'. "דער שליח איז א איד וואס ווערט נישט מיט", הם שרו איתם בהתלהבות. השליח הוא יהודי שלא מתעייף. ואפילו כשהם משלבים מילים כמו 'שבת ליכטאלע' ו'שטיבאלע' בשיר שרבו בשפה האנגלית, הוא מתקבל בהתרגשות. קליפ מהופעתם ב'טלטון' שהועלה באתר שיתוף וידאו באינטרנט זכה למרבית הצפיות (כ-150 אלף!) בהשוואה להופעות אחרות באתר.

"אפילו בוב דילן לא קיבל כל-כך הרבה", צוחק קונין בשיחה טלפונית. "החבר'ה האלה שרים מהנשמה וההופעה שלהם מייצגת חיבור של עבר ועתיד ביהדות. אני לא רוצה להזכיר שמות, אבל במקהלות-ילדים אחרות או שאין כישרון או שהם מתוכנתים מדי, כמו היו רובוטים. אלה הכי טובים. יש להם משהו אמיתי

והם מאוד מוכשרים. זו לא רק הצגה אלא גם חוויה יהודית".

למען האמת, לקונין לקח בדיוק חמש דקות להחליט אם להזמין את המקלה ל'טלטון', שלפי הנתונים נצפה ב-35 מיליון בתים ברחבי ארה"ב. "דיברתי עם אברהם פריד לפני כמה שנים. הוא מייעץ לנו ונותן רעיונות קריאטיביים איך להגיע לקהל נוסף וכיצד לחזק את המופע. שאלתי אותו אם הוא מכיר קבוצות ילדים, הוא סיפר שהיה לאחרונה ב'דינר' ופגש מקלה שובת-לב. הוא השיג לי דיסק שלהם והיה מדהים. חמש דקות אחר-כך טלפנתי וסגרתי איתם על ההופעה".

הילדים ישירו, המבוגרים יבואו

כדי ללמוד על הלהקה-תופעה נכנסנו בשבוע שעבר למכוניתו של הרב הערשל אוקונוב. כשאנו חולפים על-פני המראות הדלים והגרפיטי של ברוקלין, הרב החביב אחז בידו האחת בהגה, בעוד ידו השנייה מפעילה את מכשיר הסי-די-רום ובוחרת את השיר האהוב עליו מתוך

מקהלת 'אם ג'נריישן' ומנהליה הרב הערשל אוקונוב וברוך רוקיטר עם ראש עיריית ניו-יורק מייקל בלומברג לאחר הופעה במעונו הדישמי 'גרייס מאנשן' בתשס"ד

**"החבר'ה האלה שרים
מהנשמה וההופעה
שלהם מייצגת חיבור
של עבר ועתיד
ביהדות. אני לא
רוצה להזכיר שמות,
אבל במקהלות'
ילדים אחרות או
שאין כישרון או שהם
מתוכנתים מידיי. אלה
הכי טובים. יש להם
משהו אמיתי והם
מאוד מוכשרים. זו
לא רק הצגה אלא גם
חוויה יהודית"**

להתחבר לפולקלור מקומי – האתגר גדל בשנים האחרונות לאור העובדה שכעת מדובר כבר בבני הדור השני והשלישי למהגרים מרוסיה. וכך עלה לו הרעיון למשוך את הקהל הצעיר יותר – שהוא חובב מושבע של 'קולטורה' – באמצעות מוזיקה. הילדים ישירו, המבוגרים יבואו. והתקווה היא לא רק לאולם הקונצרטים, אלא גם לבית-חב"ד 'מרכז פר"י' השוכן ברחוב ברייטון 7. היושן ניבט מכותלי הבניין המצופה טיח לבן, שנרכש לפני 19 שנה מידי קהילה יהודית בשם 'היברו אלייאנס'. הרב אוקונוב, הפועל במקום בעזרת בניו וחנתנו, הוסיף גן-ילדים צבעוני לבית-הכנסת לימי חול בקומה התחתונה, כשאת בית-הכנסת בקומה השנייה עם התקרה הגבוהה הוא ממלא בשבתות ובחגים. השיר 'איך היו החיים ללא ניסים וללא יין' בדיוק התנגן ברקע כשהרב אוקונוב החנה את מכוניתו בחצר הבניין. גדר הסתירה את גן-המשחקים. "הפעולה הראשונה שלנו בברייטון", הוא נזכר, "הייתה שמחת בית-השואבה על הטיילת כאן עם האחים פיאמנטה. שלחנו דיווח לרבי וקיבלנו מענה שכדאי שיהיה משכן קבוע בברייטון, 'עפענען א שול' [=לפתוח בית-כנסת], היה הלשון. יהודים רוסים באים לבית-כנסת, לא יודעים איך מחזיקים סידור והאמריקאים צוחקים מהם. הרבי אמר כן: 'כשתלכו ברחובות (השכונה) תמצאו בית-כנסת שלא בשימוש ולשם תיכנסו'. הלכנו ואכן מצאנו את המקום הזה. כיום, וזה רק לשם אינדיקציה – מעל אלף איש מגיעים ל'זכור' ביום-הכיפורים."

**ניגונים בידיש,
בלדות ברוסית**

המ' של M Generation אמורה לסמל את המילה משית. 'דור המשיח' הוא תרגום שמה של הלהקה. יש להם רפרטואר מרשים של שירים, עשרות מהם מקוריים, כלומר שירים שנכתבו במיוחד בעבורם. שנים-עשר הילדים החברים בלהקה מתמצאים במספר שפות ומסוגלים לשיר ניגונים בידיש ובלדות ברוסית באותה קלות

התקליטור.

הלהקה היא קודם-כל פרוייקט רוסי. וכאן נכנס הרב הערשל הנושא בהקשר זה את התואר הלא-מצוי "המפקח הרבני של הלהקה". בהוראת הרבי הוא ייסד יחד עם אחיו הרב מאיר אוקונוב את הארגון FREE – פר"י לטובת יהודים יוצאי ברית-המועצות לשעבר. זה היה בשנת תשכ"ח ושני האחים, ילידי רוסיה, היו אז תלמידים ב-770. "הרבי ביקש שיהיה ליהודים יוצאי רוסיה שהגיעו לניו-יורק בית שיוכלו לבוא אליו, להתפלל וללמוד בו. בהמשך הורה להקים גם מרכז בברייטון-ביטש" – מעוז של יוצאי רוסיה בניו-יורק.

איך כל זה מתקשר עם מוזיקה ולהקת ילדים? "אני לא מבין במוזיקה", מודה הרב הערשל אוקונוב. הוא ואחיו הרב מאיר, תושבי שכונת קראון-הייטס, הם טיפוסים מעשיים ושקטים שמתרחקים מפומביות שאינה הכרחית. לא-ברור אם זו מנטליות רוסית או פשוט אופי חסידי. אם בעבר היה קל יחסית למשוך קהלים למאורע יהודי שארגן פר"י, שכן מהגרים מתקשים

השליח הרב הערשל אוקונוב מרים את אחד מילדי המקהלה על כתפיו בריקוד חסדי בתום ה'טלטון' של חב"ד קליפורניה בראשות השליח הראשי הרב שלמה קונין (במרכז)

מקהלת 'אם ג'נריישן' מופיעה בטלטון ה-25 של חב"ד קליפורניה, חגיגת הנצמית ב-35 מיליון בתי"אב בארה"ב

ידלפו מהתקרה.

"זה כמו בסוכה", מנחם בעליצות ר' אייזיק ליברמן, גבאי בית-הכנסת המלחין את השירים בידיש. "כך אנחנו זוכרים שיש אלוקים למעלה".

"ההבדל הוא שאני פה חמש שנים ולא 'שבעת ימים'", רוטן בחזרה ברוך רוקיטר, המנהל המוזיקלי ואיש-המפתח בלהקה. "אבל הרב אוקונוב הבטיח לנו ארמון. יש כבר מממן. זה יהיה המקום הכי טוב עם מגזן וחימום".

בשלב זה, אייזיק ליברמן, בזקן עבות וגיליון טרי של 'לחיים' הרוסי בחיקו, מוצא לנכון לציין כי אביו של ר' ברוך גורין, עורך העיתון ודובר איגוד הקהילות היהודיות ברוסיה, מתפלל בבית-הכנסת כאן.

קישיונו, מנהטן, ברייטון

רוקיטר, בן 59, לא אמור להתרגש מהתנת-תנאים. הוא יודע דבר ושניים על יצירה במצבי דלות. כמוזיקאי, הסתובב דרכים עקלקלות במזרח אירופה ושר למחיתו. "מגיל שנתיים רקדתי ושרתי. הייתי חמוד אז", אומר בוריס, ופניו חמורות-הסבר מתרככות לשנייה. "שרתי בדרכים במשך שש שנים. הגענו עד לוולדיוסטוק. הפסקתי כשנולדו לנו שתי בנות".

הוא נולד בצ'ליאבינסק ברוסיה ומשפחתו

"היהדות שלי הייתה יותר בפספורט מאשר בחיים. מעניין שעכשיו אני יודע הרבה יותר יידיש. אנחנו חושבים לשלוח את מיצ'ל ל'היברו סקול' שבועי. לקראת הבר-מצווה הוא יצטרך ללמוד הרבה יותר. נחפש מורה או שאפשר כמובן ללכת לרב אוקונוב"

שהם שרים באנגלית, שפתם המדוברת. הייתי אומר שיותר ממה שהם זמרים, הם performers – 'אדם המבצע על במה' אם זו הצגה או מוזיקה. בתחרות בין-לאומית בניו-יורק הם זכו במקום ראשון בתחום "אמנות הופעה".

ביום ראשון השבוע הם היו אמורים לתת את הופעת הערב בקונצרט שנתי ביוסטון, טקסס, לטובת ארגון 'אש"ל האוס' של השליח הרב לירור לזרוב. "בעבר הופיעו אצלנו דודו פיר ואברהם פריד ואנחנו חייבים להתמיד ולתת ל-530 האורחים שלנו ערב מהנה", אמר הרב לירור ערב ההופעה. "אני חושב שההופעה של 'אם ג'נריישן' יכולה באמת לחצות תרבויות. הם היו ב'טלטון' וממה שראיתי, הם נותנים הופעה מאוד מקצועית. בינתיים, היה מאוד נוח לעבוד איתם ואני מחכה לבואם".

חובבי הלהקה יחטפו שוק טוטאלי כשיראו את 'הבית' של הלהקה: חדר קטנטן בעליית-הגג שהכניסה אליו נעשית דרך דלת אחורית בעזרת הנשים של בית-כנסת 'פר"י'. הילדים רוקדים על רצפה מכוסה בפלטת עץ פשוטה, ומתאמנים על הריקוד מול מראה עקומה המונחת על הקיר. רמקול מחובר למרקע מרצד משמיע את השיר התורן, כשהם מקמצים את ידיהם לאגרוף כדי לדמות מיקרופון. שני תנורים שרוטים מחממים את החדר ביום הקריר הזה. ביום גשום טיפות

לב אבות על בנים

למוזיקה בברוקלין ואז ראינו את הפרסומת. כשהגענו, הסבירו לנו על 'פר' ושעושים את זה בבית-כנסת".

עד כמה זהותה היהודית של הלהקה הייתה מניע עבורכם?

"אנחנו הגענו ממקום שאי-אפשר בדיוק להיות יהודי. בארה"ב למדנו על יהדות ללא מגבלות ואחת הדרכים היותר נעימות לבטא זאת היא החברות באם ג'ורייש'. אפשר להגיד שנעשינו יותר... לא יותר יהודים, אבל יותר מודעים ליהדותנו. אנחנו לומדים יותר על חגים מאז שמיצ'ל הגיע ללהקה. הרב גירש (אוקונוב) הוא אדם עם לב טוב שעושה הכל למען הילדים. יש לנו הרבה כבוד אליו. אם אתה משווה לפני עשר שנים ועכשיו - אנו שונים בהרבה. הכל מושר עם לב יהודי. אני בספק אם מישוה בקהל לא יאהב את מה שהם שרים. אתה יודע, כל יהודי ירגיש את הקשר.

"המקום שלנו (כיום) אינו מקצועי", אומר מיצ'ל, "אבל המורה שלנו מר רוקיטר הוא מאוד מקצועי וזה עושה את הכל למקצועי. אפילו שאין לנו סטודיו מלא, זה מספיק לעשות מוזיקה טובה ושמחה. אנחנו גם עוזרים לבית-הכנסת שיהיה יותר פופולרי".

אביו איגור מוסיף: "עזבתי את קייב בגיל 21. לדאבוני, הוריי לא יכלו להעניק לי חינוך יהודי. הם לא יכלו לדבר איתי ביידיש כי הם לא הכירו את השפה. ידעתי על קיומו של בית-כנסת, אבל כולם פחדו לבקר שם. מה שכן, תמיד היה לנו מצות לפסח. היהדות שלי הייתה יותר בפספורט מאשר בחיים. מעניין שעכשיו אני יודע הרבה יותר יידיש. אנחנו חושבים לשלוח את מיצ'ל להיברו סקול' שבועי. לקראת הבר-מצווה הוא יצטרך ללמוד הרבה יותר. נחפש מורה או שאפשר כמובן ללכת לרב אוקונוב".

בתום האימונים, רוקיטר מספר לילדים על עיתונאי שהגיע לכתוב עליהם. כטיפוסים מוחצנים הם מתחרים מי ידבר ראשון ויספר יותר. "שלום, שמי מייקל פרמן. אני בן 10 ואוהב לשחות, לרקוד, לשיר וגם מתמטיקה", פוצח אחד מהם במנוולוג. "חיפשנו מקום לשיר ואימא שלי שמעה על הלהקה במודעה בעיתון. כשהגעתי לא הייתי יכול לצחוק מבדיחה, עכשיו אני לא מפסיק לצחוק".

אחר, בשם קילס נובאק, בן 10 גם-כן, מתגורר אצל סבתו. "היא חיפשה מקום שאוכל לשיר ולנסוע מסביב העולם. שרתי לפני שהגעתי לכאן. זכיתי במקום ראשון בתחרויות שירה בברלין ובניו-יורק ובמקום שלישי בתחרות בברצלונה", מספר נובאק, אחד משני הסולנים של הלהקה, הנחשב לכישרון יוצא-דופן.

ההורים באים לקחת את הילדים הביתה. הם נהנים לדבר על עיסוק הפנאי של בנם, חלקם אפילו מצטרפים על חשבונם להופעות. "אני לא בטוח שזו תהיה קריירה עבור בני אבל ניסיון מוזיקלי זה טוב", אומר דני קופיט, יליד רוסיה שמשפחתו מתגוררת בנתניה. "אני היחיד במשפחה כאן שמדבר עברית. אני רוצה שהוא יהיה כמה שקרוב יותר ליהדות. ואת זה הוא מקבל מאוד בלהקה".

במשפחת סאפוב דווקא רואים את השירה מטרה וקריירה עתידית לבן מיצ'ל, בן 10 והסולן השני בלהקה. "אנחנו משפחה שמאוד אוהבת מוזיקה והיא השפיעה על חיינו", מספר האב איגור העוסק בתכנות מחשבים ואשתו כתרפיסטית רפואית. הם מתגוררים בסטון-איילנד ומסיעים את בנם מדי יום ראשון לברייטון-ביטש. "מיצ'ל ידע להתבטא וכבר מגיל צעיר מאוד הבחנו ביכולות המוזיקליות שלו. הוא הלך לבית-ספר

עברה מיד לקשינוב, הבירה של מולדווייה. "אבי עבד במתכות לאחר המלחמה. קשינוב הייתה עיר יהודית כמו אודסה. בבית לא היינו דתיים ורק לאחי, המבוגר ממני בשנתיים, עשו ברית-מילה. ידענו שאנחנו יהודים. היו הרבה מוזיקאים יהודים. התעסקנו עם הגויים בענייני עבודה אבל לא בשעות הפנויות. לנו היה את הבדיחות והשירים שלנו".

שנתיים לפני קריסת ברית-המועצות הגיע רוקיטר לארץ האפשרויות! אגב, אחד הדברים הראשונים שהוא עשה היה לעבור ברית. הוא היה אז כבן 41. "כשהגעתי, לקחתי קורסים בתכשיטים ופתחתי עסק ברחוב 30 במנהטן. עשינו עסקים טובים. ואז הגיעה הנפילה הגדולה לפני כשש שנים ופשטתי רגל. נעשיתי מנהל מוזיקה של מקהלה בשיבה מסוימת, אבל לא מצאתי את עצמי. הם לא רצו משהו מקצועי וגדול. רציתי לבטא את עצמי עם משהו חדש, והכי חשוב - יצירתי".

בהשגחה-פרטית הסתובב אז הרב אוקונוב עם חלומו המוזיקלי והשאר היסטוריה, כמו שאומרים. "חשבנו שזה יהיה טוב להתחיל עם שירים לקהילה הרוסית", אומר רוקיטר. "ההופעות שלנו כוללות שירים יהודים ישנים. לכן אנשים מאוד אוהבים אותנו, גם אמריקאים. זה שונה עבורם. זה לא רק 'ילדים שרים'".

אלא מה?

"אני דורש מהילדים כישרון-משחק מסויים. לא רק פנים קפואות. לפני שאנו מופיעים, אנחנו מדברים על השירים ומה הם מבטאים, כך שהילדים מבינים את הכל לפני. לכן הם עובדים גם על התנועה. אנחנו מוסיפים הרבה אורות, טכניקות וסרטונים ברקע, וגם סיפורים מצחיקים הקשורים לשירים".

המקהלה מופיעה בתהלוכת ל"ג בעומר הגדולה בשיקגו